

Академија струковних студија Шабац

Igra – Osnovni metod rada sa decom predškolskog uzrasta

- ✓ Aktivnosti dece predškolskog uzrasta
- ✓ Igra – dominantna aktivnost deteta
- ✓ Definicija i značaj igra
- ✓ Različite klasifikacije igara

Integrirani pristup aktivnostima dece u predškolskoj ustanovi

- Dete je aktivno biće i aktivnosti koje vrši (kretanje, pokušavanje, traganje, igra...) za njega su prirodni putevi pomoću kojih se razvija i uči
- Rad vaspitača dobija smisao tek kada decu pokrenu na ove aktivnosti
- Deca se ne posmatraju kao bića koja raspolažu samo navikama i memorijom, nego kao **subjekti koji su sposobni da ispituju, analiziraju, uviđaju sličnosti i razlike, zaključuju o odnosima, stvaraju nove sinteze...**
- Ovi procesi mogu da se pokrenu samo ako se detetu pruži podesna mogućnost
- Misao postoji samo preko struktura koje dete uvodi u stvari, a saznavanje nosi pečat njegove lične interpretacije
- Dete ostvaruje sopstveni identitet preko aktivnih odnosa sa ljudima i stvarima
- Povratne informacije pomažu u otkrivanju stvarnosti i **sopstvenih mogućnosti**

Definicija i karakteristike aktivnosti

- Aktivnost deteta u vrtiću je samostalna ili usmerena voljna radnja kojom se ostvaruje neki cilj ili postiže rezultat koji za dete ima smisla
- Poželjne aktivnosti dece **nisu** one koje se odvijaju prema strogim uputstvima vaspitača, bez izrazitog angažovanja dečje volje, emocija i intelekta, iako pokreću motoriku i zahtevaju ispoljavanje određenih sposobnosti
- Deca u što većoj meri treba da se razvijaju i uče kroz sopstvenu aktivnost, uz diskretno usmeravanje i pomoć vaspitača u sticanju i tumačenju iskustva
- Dete oseća **zadovoljstvo** tokom sticanja iskustva
- Aktivnost mora da sačuva i podstakne **radoznalost** deteta
- Decu treba podsticati na posmatranje, eksperimentisanje, postavljanje jednostavnih hipoteza i upoređivanje sopstvenog sa iskustvima druge dece

Klasifikacija aktivnosti

- Kriterijum za klasifikaciju aktivnosti obično je tip saznanja (fizičko, socijalno, logičko...)

Fizičko saznanje

- Perceptivno-motorne aktivnosti
- Otkrivačke aktivnosti

Socijalno saznanje

- Posmatračke i receptivne aktivnosti
- Zdravstveno-higijenske aktivnosti
- Praktične životne i radne aktivnosti
- Društvene aktivnosti

Logičko saznanje

- Aktivnosti rezonovanja, uviđanja i otkrivanja
- Aktivnosti predstavljanja, izražavanja i stvaranja

- U sve navedene aktivnosti utkane su **IGRE**

Igra kao metod

- Igra ima veliki **motivacioni potencijal** i osnovni je metod u radu sa decom predškolskog uzrasta (ali i odraslima)
- Po Hujzingi, „*Kultura se rađa kroz igru, jer je igra stvaralački impuls, sloboda, pronalazački duh, mašta i disciplina u isto vreme.*“
- Iako ima dosta primedbi, Hujzingina studija je i dalje inspiracija za mnoge filosofove i teoretičare igre

Huizinga (1938)

Definicija i karakteristike igre

- Igra je ljudska aktivnost koju bi trebalo da bude:
 - ✓ **Slobodna** – Igrač (učesnik) se ne može primoravati; ako se to dogodi igra gubi svoju prirodu (privlačnost i radost)
 - ✓ **Izdvojena** – Igra je unapred precizno ograničena vremenskim i prostornim parametrima
 - ✓ **Neizvesna** – Tok i ishodi se ne mogu unapred predvideti; zavisi od inicijative igrača
 - ✓ **Neproductivna** – Ne stvara materijalna dobra, niti donosi zaradu; sve ostaje unutar igre
 - ✓ **Propisana** – Igra se odvija po pravilima koja ukidaju obične zakone i uvode novu praksu
 - ✓ **Fiktivna** – Igru prati specifična svest o drugačijoj realnosti (ili potpunoj nerealnosti)
- „Onaj ko od igre napravi zanat – taj ne igra. On obavlja posao.“ (*R. Kajoa*)
- **Panem et circenses** („Hleba i igara“) – Juvenalove reči koje opisuju dekadenciju antičkog Rima, ali ukazuju i na dve vitalne potrebe čoveka

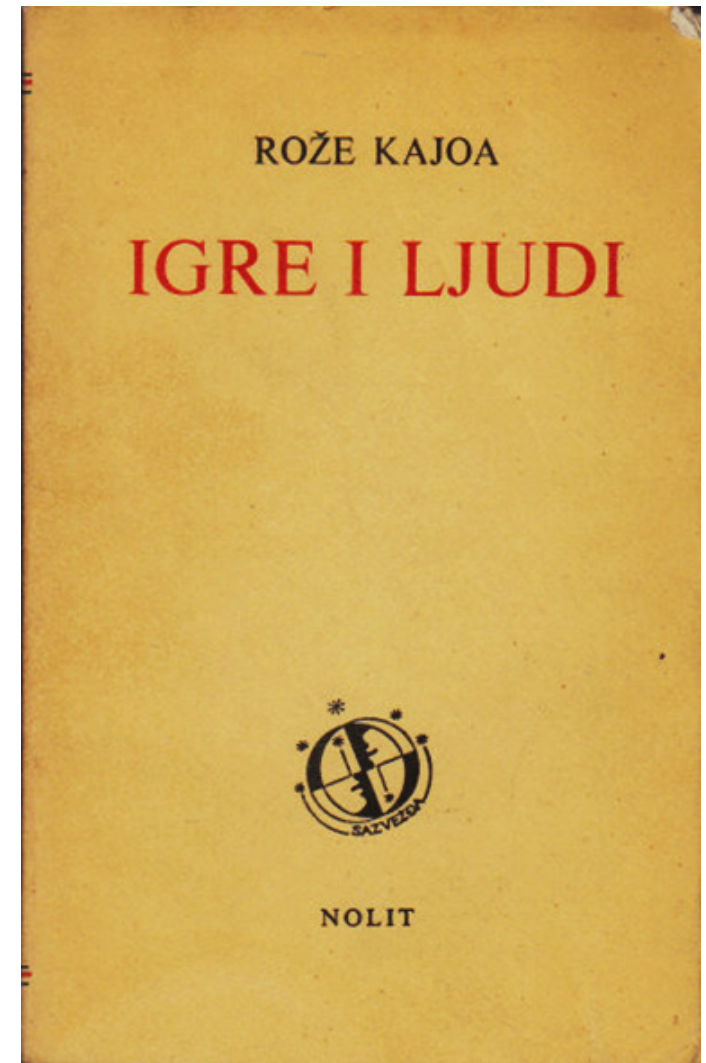

Vrste igara

- **Agon** (takmičenje, borba)
 - **Alea** (igre na sreću)
 - **Mimikry** (prerušavanje)
 - **Ilinks** (zanos)
- Sve navedene igre se tokom vremena razvijaju od *nekontrolisane fantazije* (**Paidea**) do rastuće i sve teže igre prema pravilima (**Ludus**)

Kajoa (1965)

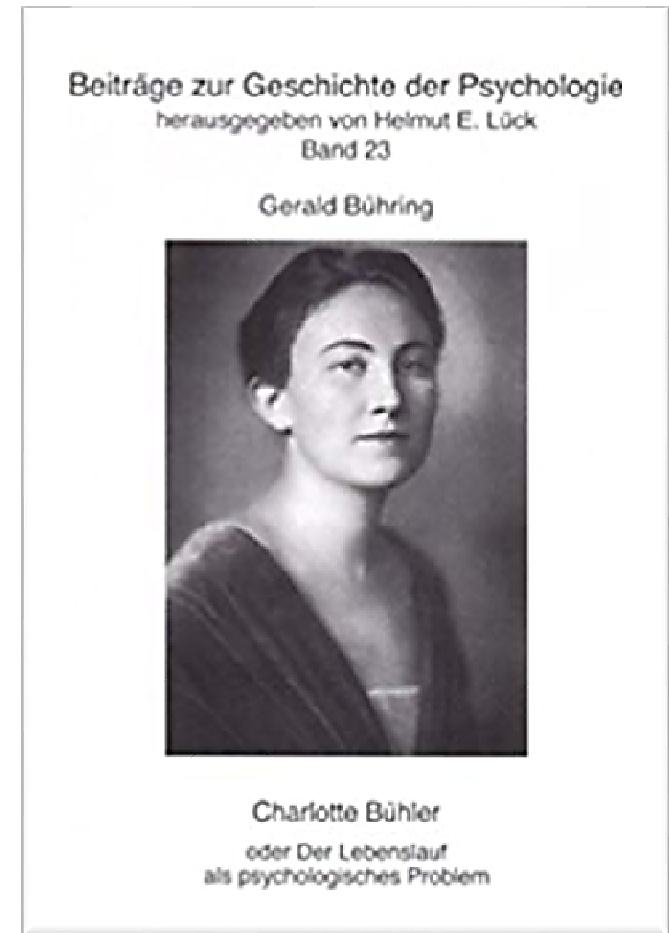

Klasifikacija zasnovane na funkciji igre 1

- Funkcionalne
- Igre mašte
- Recepcijske
- Stvaralačke
- Grupne

Šarlota Biler (1967)

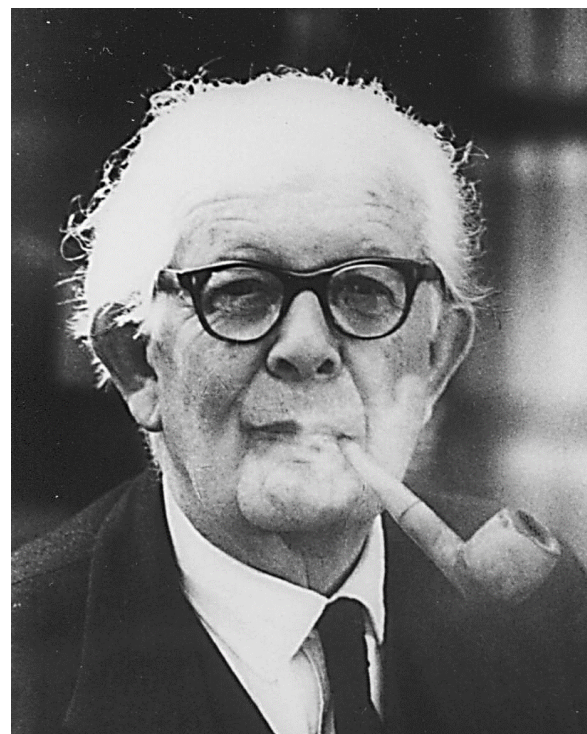

Klasifikacija zasnovane na funkciji igre 2

- Funkcionalne
- Simboličke
- Igre sa pravilima
- Konstruktivne

Žan Pijaže (1978)

Klasifikacija zasnovane na funkciji igre **3** *(Emil Kamenov, 1988)*

Funkcionalne

- ✓ Senzomotorne aktivnosti sopstvenim telom
- ✓ Igre predmetima i različitim materijalima
- ✓ Pokretne igre sa rekvizitima
- ✓ Igre glasovima, slogovima i rečima

Igre sa gotovim pravilima

- ✓ Perceptivno-motorne aktivnosti
- ✓ Igre otkrivanja i istraživanja
- ✓ Zdravstveno-higijenske aktivnosti
- ✓ Društvene aktivnosti

Igre mašte (Igre uloga)

- ✓ Oponašanje postupaka
- ✓ Simbolička imitacija
- ✓ Dramatizacija priče

Konstruktivne igre

- ✓ Oblikovanje materijala
- ✓ Grafičko predstavljanje
- ✓ Građenje gotovim materijalom
- ✓ Društvene aktivnosti

Igrolike aktivnosti

- ✓ Značajnija uloga vaspitača
- ✓ Vaspitač započinje igru

1997. god.

- ❖ Neki udžbenici za studente pedagoških akademija koncipirani su kao repetitorijum igara za decu i ceo program predmeta „Metodika fizičkog vaspitanja“ interpretiraju iz **aspekta igre**

2010. god.

